

Bruxelles, 25. studenoga 2019.
(OR. en)

14457/19

DEVGEN 214
COHAFA 100
ACP 137
RELEX 1091
SUSTDEV 166
ALIM 14
AGRI 568
FAO 53
SAN 482

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	25. studenoga 2019.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	13722/19
------------------	----------

Predmet:	Četvrto izvješće o napretku Akcijskog plana za prehranu – zaključci Vijeća (25. studenoga 2019.)
----------	---

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o četvrtom izvješću o napretku Akcijskog plana za prehranu koje je Vijeće usvojilo na svojem 3732. sastanku održanom 25. studenoga 2019.

Zaključci Vijeća o četvrtom izvješću o napretku Akcijskog plana za prehranu

1. Vijeće prepoznaje da glad i loša prehrana u svim oblicima čine jednu od najvećih svjetskih prepreka postizanju većine ciljeva održivog razvoja kao i postizanju ravnomjernog gospodarskog i društvenog razvoja¹ s obzirom na to da je neprikladna prehrana sama po sebi uzrok neravnopravnosti. Vijeće s izuzetnom zabrinutošću primjećuje negativne trendove u nesigurnosti opskrbe hranom i lošoj prehrani² te ističe da je potrebno ubrzati djelovanje kako bi se ostvario cilj održivog razvoja br. 2 o iskorjenjivanju gladi i loše prehrane u svim oblicima. Zbog trenda porasta gladi u svijetu nakon desetljeća konstantnog smanjenja stavljen je naglasak na golemi izazov postizanja cilja potpunog iskorjenjivanja gladi do 2030. Trenutačno je 820 milijuna ljudi kronično pothranjeno.
2. Trenutačno se 149 milijuna djece mlađe od pet godina suočava s poteškoćama u razvoju zbog pothranjenosti, dok su životi 49 milijuna djece u istoj dobnoj skupini ugroženi zbog akutne pothranjenosti. Vijeće s ozbiljnom zabrinutošću primjećuje da se poteškoće u razvoju zbog pothranjenosti smanjuju usporenom brzinom te primjećuje razlike u napretku među partnerskim zemljama i u različitim regijama, osobito Africi i južnoj Aziji. Vijeće je duboko zabrinuto zbog „trostrukog tereta loše prehrane“, odnosno pothranjenosti, pomanjkanja mikronutrijenata te prekomjerne tjelesne težine i pretilosti, u cijelom svijetu, s time da se s jednim ili više oblika loše prehrane suočava barem jedna trećina svjetskog stanovništva. Istodobno, zbog daljnjeg intenziviranja utjecaja klimatskih promjena i ekoloških kriza pogoršat će se postojeći izazovi u području sigurnosti opskrbe hranom i odgovarajuće prehrane za sve.

¹ Gospodarski gubici koji se mogu pripisati pothranjenosti čine 11 % BDP-a u Africi i Aziji (odnosno otprilike 3,5 bilijuna dolara godišnje), dok oni koji se odnose na pretilost iznose 2,8 % svjetskog BDP-a (odnosno oko 2 bilijuna dolara godišnje).

² Svjetsko izvješće o prehrambenim krizama za 2019. <https://www1.wfp.org/publications/2019-global-report-food-crises>. Stanje u području sigurnosti opskrbe hranom i prehrane u svijetu, srpanj 2019. Zajedničko izvješće FAO-a, IFAD-a, UNICEF-a, WFP-a i WHO-a. Položaj djece u svijetu u 2019.: djeca, hrana i prehrana. UNICEF.

3. Vijeće podsjeća na svoje prijašnje zaključke u tom području i na čvrstu predanost EU-a i njegovih država članica da iskorijene glad i sve oblike loše prehrane u skladu s Programom 2030., Europskim konsenzusom o razvoju i Europskim konsenzusom o humanitarnoj pomoći te da osiguraju ostvarenje prava na odgovarajuću hranu. U tom kontekstu Vijeće pozdravlja četvrto izvješće o napretku Akcijskog plana Komisije za prehranu³ i analize iznesene o učinkovitosti mjera povezanih s prehranom.
4. EU i države članice zajedno nastavljaju podupirati partnerske zemlje, kao i lokalne, nacionalne i regionalne dionike u izgradnji otpornih životnih uvjeta, jačanju lokalnih prehrambenih sustava u područjima koja se suočavaju s nesigurnošću opskrbe hranom, poboljšanju rezultata u području prehrane, kao i unapređenju sustava socijalne sigurnosti. Ulaganjima u poboljšanje prehrane, koja su prioritet u međunarodnoj suradnji, jača se fizička, kognitivna i produktivna sposobnost, kao i dobrobit pojedinaca. Vijeće pozdravlja Komisijino ostvarenje 87 % svojih financijskih obveza koje se sastoje u tome da se prehrani u razdoblju između 2014. i 2020. dodijeli 3,5 milijardi EUR te poziva na trajne napore da se taj cilj u potpunosti ostvari. Vijeće također prepoznaje da će 4,9 milijuna djece do 2025. izbjeci poteškoće u razvoju zbog pothranjenosti u zemljama koje su prehranu odredile kao prioritet, što je hvalevrijedan napredak u odnosu na cilj smanjenja slučajeva poteškoća u razvoju zbog pothranjenosti za najmanje 7 milijuna do 2025.
5. Vijeće prepoznaje da su poteškoće u razvoju zbog pothranjenosti rezultat kompleksnih interakcija među više temeljnih čimbenika i pozdravlja suradnju Komisije s istraživačkim tijelima radi bolje procjene načina na koje pomoć EU-a doprinosi promjenama u poteškoćama u razvoju zbog pothranjenosti. Vijeće stoga naglašava važnost pridavanja pažnje višestrukim čimbenicima koji dovode do smanjenja u poteškoćama u razvoju zbog pothranjenosti, osobito interakciji između dohotka i rodne ravnopravnosti, među ostalim s obzirom na prava žena, ovlast za donošenje odluka i pristup prilikama za zapošljavanje, zdravlju, vodi i sanitarnim uvjetima. Praćenje tih temeljnih čimbenika putem odgovarajućih pokazatelja od ključne je važnosti.

³ 11850/19 – SWD (2019) 321 final.

6. Vijeće također prepoznaje ključnu važnost zaštite, promicanja i podupiranja isključivog dojenja i odgovarajuće dodatne prehrane kako bi se osiguralo da su napori na uklanjanju nesigurnosti opskrbe hranom i loše prehrane usmjereni na dojenčad i malu djecu kako bi se svake godine spasilo, prema procjeni, 820 000 mladih života. Prehrana za vrijeme prvih 1000 dana, od trudnoće do drugog rođendana, od iznimne je važnosti za razvoj dječjeg mozga, cjeloživotno zdravlje, dobrobit i sposobnost stjecanja vještina i zarađivanja za život. U tom kontekstu Vijeće također sa zabrinutošću primjećuje da na globalnoj razini nije ostvaren napredak u smanjenju visoke stope anemije među ženama u reproduktivnoj dobi⁴.
7. U okviru holističkog pristupa zdravlju, socijalnoj sigurnosti i obrazovanju te uvažavajući veze među ciljevima održivog razvoja, Vijeće ističe važnost mreža socijalne sigurnosti, kao što su hranjivi školski obroci, u određenim kontekstima, kako bi se promicale zdrave prehrambene navike i na taj način doprinijelo iskorjenjivanju loše prehrane u svim oblicima.
8. Vijeće podupire zaključke i ključne preporuke iz izvješća, a osobito:
 - a) **Jačanje izrade programa u različitim sektorima.** Vijeće ističe da je hitno potrebno ubrzati smanjenje poteškoća u razvoju zbog pothranjenosti povećanjem višesektorskih, što podrazumijeva i zdravstveni sektor, mjera i mjera usmjerenih na prehrambeni sustav koje uvažavaju prehranu, temelje se na pravima i uključuju rodnu perspektivu. Preduvjet za učinkovitu izradu programa, kao i upotrebu primjerenih pokazatelja mora biti teorija promjene utemeljena na dokazima.
 - b) **Jačanje veza između djelovanja povezanog s prehranom i rodom.** Vijeće ističe važnost uključivanja rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena u izradu i provedbu programa povezanih s prehranom kako bi sudjelovanje žena u prehranbenim sustavima dovelo do koristi koje se međusobno nadopunjuju i napretka u odnosu na sve oblike loše prehrane.

⁴ Svjetsko izvješće o prehrani (2019.), <https://globalnutritionreport.org/nutrition-profiles/>.

- c) **Razvoj prehrambenih kapaciteta domaćih institucija i provedbenih partnera.** Vijeće naglašava da je potrebno strateški pristupiti razvoju kapaciteta povezanih s prehranom i jačanju sustava kako bi se nacionalne prehrambene strategije, politike i planovi mogli učinkovito provesti.
- d) **Jačanje partnerstava s državama članicama, multilateralnim organizacijama, organizacijama civilnog društva i privatnim sektorom u provedbi mjera povezanih s prehranom na temelju zdravstvenih potreba stanovništva.** Osim što će potaknuti financiranje, partnerstva će poboljšati koordinaciju, komplementarnost i usklađenost aktivnosti partnera te ojačati sudjelovanje u nacionalnim dijalozima o prehrani, među ostalim podupirući procese na podnacionalnoj razini.
- e) **Unapređenje otpornosti jačanjem spona između humanitarne pomoći, razvoja i mira za poboljšanje prehrane.** Vijeće podsjeća na visoke razine akutne i kronične pothranjenosti djece koja žive u osjetljivim i konfliktnim okruženjima. Napori u području humanitarne pomoći, razvoja i izgradnje mira komplementarni su i trebali bi se međusobno nadopunjavati kako bi se odgovorilo na nestabilne situacije. Vijeće poziva Komisiju da iskoristi prilike da dodatno poboljša veze između razvojnih i humanitarnih planova za prehranu s ciljem promicanja otpornih zajednica i usredotočavanja na najvažnije uzroke loše prehrane. Smanjenje rizika od katastrofa i izgradnju otpornosti na utjecaj klimatskih promjena trebalo bi primjenjivati kao transverzalno pitanje. Štoviše, Vijeće ponovno potvrđuje da je potrebno uvažiti veze između oružanih sukoba, nesigurnosti opskrbe hranom i prijetnje gladi te da je potrebno da se EU i njegove države članice obvežu na jačanje provedbe Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2417.

9. Na temelju sve više dokaza o međupovezanosti svih oblika loše prehrane, Vijeće podsjeća na zaključke Vijeća iz studenoga 2018. u kojima je Komisiju pozvalo da „predloži reviziju okvira politike iz 2010. o sigurnosti opskrbe hranom te okvira politike iz 2013. o prehrani”. Time bi se poduprli i potaknuli pomaci u unapređenju zdrave prehrane i održivih prehrambenih sustava u svijetu koji se brzo mijenja s pomoću povećanja ulaganja usmjerenih na prehranu koja donose promjenu, istodobno smanjujući negativan učinak na klimu i okoliš, kao i smanjujući i ublažavajući utjecaj klimatskih promjena. To se provodi u skladu s pristupom i duhom Programa 2030. U tom pogledu Vijeće prima na znanje da je uspostava održivih prehrambenih sustava i obrazaca zdrave prehrane jedna od polaznih točaka utvrđenih u izvješću o globalnom održivom razvoju u 2019. prema kojemu se usmjerenim i kolaborativnim djelovanjem raznih dionika može ubrzati napredak u postizanju ciljeva održivog razvoja.
10. Vijeće potiče Komisiju da zadrži i intenzivira svoje djelovanje na globalnoj razini, među ostalim na sastanku na vrhu „Prehrana za rast” koji će se održati 2020. te promicanjem Desetljeća djelovanja UN-a u području ishrane, kao i ambicioznog ishoda dobrovoljnih smjernica o prehrambenim sustavima i prehrani u okviru Odbora za svjetsku sigurnost opskrbe hranom. Vijeće nadalje potiče Komisiju da sudjeluje na sastanku na vrhu UN-a o prehrambenim sustavima koji će se održati 2021. s ciljem ubrzanja napora da se ostvari cilj održivog razvoja br. 2.
11. Vijeće također podsjeća na svoju predanost poboljšanoj zajedničkoj izradi programa kako bi se osigurala veća koherentnost i usklađenost u EU-u i među njegovim državama članicama radi osiguravanja toga da prehrana ostane u središtu programa EU-a za razvojnu suradnju. Ti koordinirani naponi trebali bi biti usmjereni na regije i zemlje u kojima su potrebe najveće.